

Diàleg

AVUI+
Des del 1976

CORPORACIÓ CATALANA
DE COMUNICACIÓ S.L.

ANTONI CAMBREDÓ, president executiu
PERE TORRADES, conseller delegat
CARLES FLO, director general
IVAN GRAU, director financer
ORIOL GALLISSÀ, director comercial
VALENTÍ MARTÍ, director de publicitat
JOAN SERRA, director de producció
LEANDRE BASANTA, cap de distribució
QUICO DOMINGO, cap de sistemes

UNA ESTRATÈGIA DELIBERADA
D'OPACITAT SOBRE LA QÜESTIÓ

Ramon Tremosa
i Balcells

Professor de teoria econòmica a la UB
www.ramontremosa.cat

Comenta l'article a
www.avui.cat/50651

AL PEU DEL CANÓ

Manual
per a
editors

Finançament: sense xifres

Passen les setmanes i els mesos i el govern central, un cop aprovats els pressupostos de l'Estat per al 2009 amb el vot dels 25 diputats del PSC, encara es permet el luxe de publicar documents genèrics sobre el finançament futur de les comunitats autònomes. Passats més de dos anys de l'entrada en vigor del nou Estatut, seguim sense xifres detallades i sense quantificació dels criteris que han de permetre concretar els recursos de la Generalitat. Enmig de l'opacitat deliberada en què el govern central espanyol manté el debat sobre el "nou" finançament autonòmic, val la pena considerar les xifres següents.

EL GOVERN DE LA GENERALITAT va presentar un pressupost d'ingressos per al 2008 de 28.243 milions d'euros. El dia 18 de desembre de l'any passat es van publicar, a la pàgina web de la conselleria d'Economia i Finances, les dades consolidades de recaptació i despesa de la Generalitat el novembre del 2008. A falta d'un mes per acabar l'any, la Generalitat havia ingressat i recaptat només 23.392 milions d'euros, quasi 5.000 milions per sota de la xifra pressupostada. Segurament s'acabarà l'any, quan coneguem les xifres totals, amb una variació negativa que pot superar els 3.500 milions.

PEL QUE FA A LA DESPESA PÚBLICA de la Generalitat, l'acumulada fins al novembre passat era de 26.255 milions d'euros, amb una previsió pressupostada per al 2008 de 30.566 milions. Al 2008 la Generalitat generarà un dèficit públic rècord, d'entre 4.000 i 5.000 milions d'euros, que provocaran un creixement molt notable del deute públic català. Segons dades del mateix govern, el saldo viu del deute públic de la Generalitat, resultat d'acumular successius dèficits públics anuals, era de 17.522 milions d'euros el 30.09.2008. Aquesta xifra s'elevava a 23.542 milions si s'hi inclou el deute de les empreses participades per la Generalitat que no figuren al SEC (Sistema Europeu de Comptes).

EL PASSOTISME DEL GOVERN ESPANYOL és al·lucinant davant d'aquesta alarmant degradació pressupostària. ¿La Generalitat està pagant nòmines amb crèdits bancaris? ¿Estan ajornant-se encara més els pagaments als proveïdors de les diferents conselleries? ¿S'han retallat transferències i subvencions aprovades? El descrèdit i el desprestigi de la Generalitat com a institució bàsica de l'autogovern creix paral·lelament a la seva asfíxia financera. I en aquest context d'indefinió, el pressupost de la Generalitat per al 2009 és més virtual que real: encara no se sap avui quin serà el volum de recursos totals disponibles. Què dirien PSC, ERC i ICV si tot això hagués passat quan manaven "les dretes"? I encara gràcies que el del PSOE és un govern "amic".

LA TÀCTICA NEGOCIADORA DILATÒRIA seguida pels alts funcionaris de l'Estat és molt efectiva per desorientar, avorrir i fatigar els ciutadans, i la seva posada en escena és típica dels sainets madrilenys: desfilada inacabable de presidents autonòmics pel despatx del Rei Sol Zapatero, president del govern que recapta un 85% de tots els impostos pagats a l'Estat espanyol. De fet, aquesta és la

LLUÍSA JOVER

“El passotisme del govern espanyol és al·lucinant davant d'aquesta alarmant degradació pressupostària. ¿La Generalitat està pagant nòmines amb crèdits bancaris?”

gran trampa del model autonòmic espanyol: el govern central traspasa les principals competències als governs autonòmics (sanitat, ensenyament, serveis socials, dependència...) i als ajuntaments, fins al punt que el 2007 el 49% de tota la despesa pública a l'Estat espanyol ja estava descentralitzada (Instituto de Estudios Fiscales, document 17/08), però en canvi segueix monopolitzant tota la recaptació impositiva.

EL FEDERALISME FISCAL, PERÒ, NO ES BASA en quin govern gasta sinó en quin govern recapta i per això l'Estat espanyol és considerat internacionalment com un Estat unitari. El govern central gairebé no té competències, però se segueix reser-

vant el 51% de la despesa pública total, escanyant i desgastant les autonomies, que són les que pateixen la pressió demogràfica de la immigració i l'augment del cost de la vida... i encara es permet el luxe de presentar "superàvits" a costa dels dèficits autonòmics i locals. En estar centralitzada la recaptació de tots els grans impostos les transferències discrecionals de l'Estat a les autonomies són, i seguiran sent, la clau de volta del finançament autonòmic, encara que els canvis de noms i la creació de nous fons pretenguin aparentar ara la gestació d'un "nou" model de finançament. Mentre les autonomies no recaptin cap gran impost, com passa als Estats federals i a les comunitats forals, tota pretensió de relació bilateral és quimèrica i paper mullat.

EL RECURS A L'EMISSIÓ DE MÉS DEUTE públic de l'Estat, i no a l'aprimament de la despesa pública del govern central, per fer front al creixement de les necessitats de despesa d'autonomies i ajuntaments és la mostra definitiva de la frivolitat i de la irresponsabilitat del president Zapatero, així com també del caràcter centralista immanent del PSOE. Avui ja és evident que, en la millor hipòtesi per al govern català, el nou finançament tan sols permetrà cobrir la caiguda dels ingressos del darrer any. Tot segueix lligat i ben lligat a Madrid en la recaptació de grans impostos i en la gestió dels aeroports i dels trens: estem com el 1975.

Isabel
Olesti

Esriptora

Ja no hi ha editors com Joan Sales -que va publicar l'obra de Mercè Rodoreda a **Club Editor**-, persones que s'impliquin en l'obra que volen publicar, que suggereixin un bon títol (Sales va salvar molts títols de Rodoreda!), que siguin tan bons escriptors que puguin discutir l'estil i fer-li crítiques sense voler imposar res. Sales tenia molta paciència, no li donava pressa, li feia condicions econòmiques bones, sense escanyar-la, i deixava que es presentés a premis que ell no publicaria. *Cartes completes de Joan Sales i Mercè Rodoreda* ens permet descobrir tot això i assistir al naixement literari de la gran Rodoreda. Sabem què opinaven d'altres escriptors i vivim de prop els entrellats d'una de les editorials més interessants que ha tingut el país (el Club va recuperar Llorenç Villalonga, que ocupava una posició de segona fila, i va fer de *Bearn* i altres obres seves lectures imprescindibles de la literatura catalana.) Hi descobrim, a més, la personalitat de Joan Sales, un gran escriptor que, davant de Rodoreda, deixa de banda els aires de grandesa que tenen la majoria de creadors i es dedica, de vegades amb una paciència de sant, a llegir, criticar, editar i, sobretot, reeditar les obres de la que considera, gairebé, un miracle per a Catalunya. Sales és un admirador furi-bund de *La plaça del Diamant* i diu que aquesta novel·la sola compensa totes les desgràcies que ha sofert Catalunya de la Guerra Civil ençà. Per això recomanaria la lectura d'aquest llibre a qualsevol editor. I no cal dir als entusiastes de l'escriptura.

iolesti.avui@gmail.com